

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства

Віра Мельник

ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

**Практикум з вибіркової дисципліни
для студентів 2 курсу
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»**

ЛЬВІВ - 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства

Віра Мельник

ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Практикум з вибіркової дисципліни
для студентів 2 курсу
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

Обговорено та ухвалено на засіданні
методичної комісії кафедри
українознавства (протокол № 1 від 31
серпня 2023 року)

Затверджено методичною комісією
факультету іноземних студентів (протокол
№ 1 від 31 серпня 2023 року)

ЛЬВІВ – 2023

УДК 811.161.2 (072)

М 11

Мельник В.М.

Історичні дисципліни в медичній освіті: практикум з вибіркової дисципліни для студентів 2 курсу галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» / В. М. Мельник. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2023. 25 с.

Навчально-методичне видання містить тематику практичних занять з авторського курсу вибіркової компоненти «Історичні дисципліни в медичній освіті», проблемні питання, поради, список рекомендованої літератури, критерії оцінювання знань, питання для самоконтролю до підсумкового контролю (залік).

Адресовано студентам 2 курсу медичного факультету ЗВО медичного профілю.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Хома І.Я., кандидат історичних наук, доцент

Божко Н. М., кандидат історичних наук, доцент

Обговорено та ухвалено на засіданні методичної комісії кафедри
українознавства (протокол № 1 від 31 серпня 2023 року)

Затверджено методичною комісією факультету іноземних студентів (протокол №
1 від 31 серпня 2023 року)

© Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького, 2022

© Віра Мельник, 2023

©Кафедра українознавства, 2023

Передмова

Розгортання української історико-медичної науки потребує створення ґрунтовної деміфологізованої історії медицини не лише як частини загальної історії, але й як невід'ємної складової національної культури. Відсутність комплексних аналітичних досліджень з вивчення історичних дисциплін в медичній освіті, потреба у пізнанні маловідомих подій минулого з метою їх практичного застосування в науці та індустрії медици, необхідність запровадження курсу історичні дисципліни в медичній освіті у навчальний процес медичних і гуманітарних вузів, намагання повніше розкрити сам зміст та значення і зумовили актуальність порушеної проблеми.

Історичні дисципліни в медичній освіті як навчальна дисципліна має такі завдання:

- визначити методи застосування історичних дисциплін у медичних наукових дослідженнях.
- розуміти значення історичних дисциплін в медичній освіті та медицині загалом
- засвоїти зміст та завдання історичних дисциплін в системі медичної освіти
- сприяти застосуванню історичних дисциплін в медичній освіті, а отриманих знань в медичній практиці.

Тематичний план практичних занять з вибіркової дисципліни «Історичні дисципліни в медичній освіті»		
№	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика історичних дисциплін	4
2.	Геральдика в медичній освіті	4
3.	Генеологія в медицині	4
4.	Медичне джерелознавство та бібліографія	4
5.	Емблематика в медичній освіті	4
6.	Сфрагістика в медицині	2
7.	Фалеристика і медицина	4
8.	Філігранологія в медичній освіті	4
Разом		30

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1-2

Загальна характеристика історичних дисциплін (4 год.)

План

1. Поняття "Спеціальних Історичних Дисциплін"
2. Види спеціальних Історичних Дисциплін
3. Історія становлення Спеціальних Історичних Дисциплін як науки
4. Зв'язок Медицини з Спеціальними Історичними Дисциплінами.

Рекомендована література

Основна

1. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
2. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
3. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
4. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думах та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
5. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
6. Кремптон І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
7. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
8. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
9. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
10. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

1. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
2. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
3. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
4. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-покажчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Завдання

Завдання 1. Скласти таблицю з видами історичних дисциплін

Завдання 2. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення історичних дисциплін

Завдання 3. Скласти сенкан до спеціальних історичних дисциплін

Завдання 4. Підготувати таблицю про зв'язок медицини зі спеціальними історичними дисциплінами.

Завдання 5. Створити план для доповіді про дослідження розвитку спеціальних історичних дисциплін в галузі медицини.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3-4 **Геральдика в медичній освіті (4 год.)**

План

Заняття 1

1. Визначення поняття „Геральдика„.
2. Історія становлення геральдичної науки у світі та Україні.
3. Міжнародні та національні геральдичні організації та їх значення.

Заняття 2

1. Медичні герби та їх застосування
2. Геральдика в медицині
3. Створення власного гербу на основі вивченого матеріалу

Рекомендована література

Основна

11. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
12. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
13. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
14. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думках та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
15. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
16. Кремington І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
17. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
18. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
19. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
20. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

5. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
6. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
7. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
8. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-показчик: Нумізмати́ка, сфрагісти́ка. Київ, 2021. Число 2.

1.

Завдання

Завдання 1. Скласти сенкан до слова геральдика

Завдання 2. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення геральдичної науки у світі

Завдання 3. Заповнити таблицю про визначних світових геральдистів та їх праці

Завдання 4. Підготувати ескіз родинного гербу

Завдання 5. Створити план для створення родинного гербу

Завдання 6. Скласти таблицю з видами історичних дисциплін

Завдання 7. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення геральдичної науки в Україні

Завдання 8. Заповнити таблицю про визначних українських геральдистів та їх праці

Завдання 9. Підготувати таблицю про зв'язок геральдики в Україні з медичною геральдикою

Завдання 10. Створити власний ексклюзивний родинний герб.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5-6 **Генеологія в медицині (4 год.)**

План

Заняття 1

1. Загальна характеристика генеології як науки.
2. Поширення генеології в Україні та світі.
3. Український родовід.

Заняття 2

1. Символіка родовідного дерева.
2. Історична та медична генеологія
3. Оформлення власного родовідного дерева.

Рекомендована література

Основна

21. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
22. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
23. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
24. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думах та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
25. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
26. Кремптон І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
27. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
28. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
29. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
30. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

9. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
10. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
11. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
12. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-покажчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Завдання

Завдання 1. Скласти сенкан до слова генеологія

Завдання 2. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення генеологічної науки у світі

Завдання 3. Заповнити таблицю про визначних світових генеологів та їх праці

Завдання 4. Підготувати ескіз родинного дерева

Завдання 5. Створити план для створення родинного дерева

Завдання 6. Скласти таблицю з видами генеологічних дерев

Завдання 7. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення генеологічної науки в Україні

Завдання 8. Заповнити таблицю про визначних українських генеологів та їх праці

Завдання 9. Підготувати таблицю про зв'язок генеологів в Україні з медичною генеологією

Завдання 10. Створити власне ексклюзивне родинне дерево.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №7-8

Медичне джерелознавство та бібліографія (4 год.)

План

1. Бібліографія як спеціальна історична дисципліна.
2. Медичне джерелознавство, його роль в історії медицини.

Рекомендована література

Основна

31. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
32. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УТГ, 2021. 157 с.
33. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
34. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думках та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
35. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
36. Кремington І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
37. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
38. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
39. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
40. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

13. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
14. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.

15. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
16. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-покажчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Завдання

Завдання 1. Проаналізуйте газету «Народне здоров'я як періодичне медичне джерело, його роль в історії медицини.

Завдання 2. Схарактеризуйте теорію та практику використання «Вісників НТШ» серії «Медицина» в історичних дослідженнях, їхню структуру та функції джерельної бази.

Завдання 3. Доберіть візуальні історичні джерела з медицини та визначте їхню роль у формуванні пам'яттєвих смислів.

Завдання 4. Проаналізуйте часопис «Боротьба за здоров'я» (1917) як періодичне медичне джерело, з'ясуйте його роль в історії медицини.

Завдання 5. Яку роль відіграли нариси про медичну службу в роки Визвольних змагань Володимира Білозора (1890-1969, лікаря Українських Січових Стрільців та УГА, команданта шпиталю в Кам'янці-Подільському.

Завдання 6. Яку роль в історії медицини відіграла стаття «Розвиток медичної науки і літератури в Україні в 1917-1918 рр.», опублікована у 1920 р. Максимом Музикою (1889-1972), згодом професором-мікробіологом.

Завдання 7. Проаналізуйте з погляду медичного джерелознавства статтю видатного українського гігієніста та демографа, професора соціальної та загальної гігієни Київського медичного інституту, одного із засновників Української Академії Наук, першого серед медиків академіка – дійсного члена ВУАН (1921), який тісно співпрацював з Михайлом Грушевським, а в роки Української національної революції був одним із організаторів медичного факультету Українського державного університету, став його деканом, за Директорії був другим Міністром народного здоров'я і опікування України (1919), - Овксентія Васильовича Корчака-Чепурківського (1857-1947) «Основні етапи будівництва та розвитку вищої медичної школи у Києві за перше десятиліття Радянської влади на Україні».

О.Корчак-Чепурківський відважувався в той час писати про розвиток української національної вищої школи та реалізацію національної ідеї, роль національних принципів, про русифікаторську політику центру і владних структур. Окремі матеріали з історії української медицини публікували в 20-30-ті роки ХХ ст. українські лікарі-практики, військові лікарі, науковці.

Наскільки важливі ці джерела для історії української медицини?

Завдання 8. Яку роль відіграли праці Мартирія Галина (1856-1943, доктора медицини, головного хірурга Київського військового шпиталю, одного із організаторів і голови Медичної секції Українського наукового товариства в Києві, автора *єдиного підручника з історії медицини українською мовою* (видання 1964, 1974, 1983 і 1991 рр.), значно скороченого цензурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №99-10 **Емблематика в медичній освіті (4 год.)**

План

1. Емблематика, як наука

2. Медична емблематика

Рекомендована література

Основна

41. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
42. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
43. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
44. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думках та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
45. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
46. Кремптон І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
47. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
48. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
49. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
50. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

17. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
18. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
19. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
20. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-показчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Завдання

Завдання 1. Скласти таблицю з видами емблем

Завдання 2. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення емблематики

Завдання 3. Скласти сенкан до слова емблема

Завдання 4. Підготувати таблицю про зв'язок медицини зі емблематикою.

Завдання 5. Створити план для доповіді про дослідження розвитку емблематики в галузі медицини.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №11 **Сфрагістика в медицині (2 год.)**

План

1. Сфрагістика, як наука

2. Медична сфрагістика

Рекомендована література

Основна

51. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
52. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
53. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
54. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думках та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
55. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
56. Кремптон І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
57. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
58. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
59. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
60. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

21. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
22. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
23. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
24. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-показчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Завдання

Завдання 1. Скласти таблицю з видами штемпелів

Завдання 2. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення сфрагістики

Завдання 3. Скласти сенкан до слова печатка

Завдання 4. Підготувати таблицю про зв'язок медицини зі сфрагістикою.

Завдання 5. Створити план для доповіді про дослідження розвитку сфрагістики в галузі медицини.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №13-12

Фалеристика і медицина (4 год.)

План

1. Фалеристика, як наука

2. Медична фалеристика

Рекомендована література

Основна

61. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
62. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
63. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
64. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думках та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
65. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
66. Кремптон І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
67. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
68. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
69. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
70. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

25. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
26. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
27. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
28. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-показчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Завдання

Завдання 1. Скласти таблицю з видами орденів

Завдання 2. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення фалеристики

Завдання 3. Скласти сенкан до слова медаль

Завдання 4. Підготувати таблицю про зв'язок медицини зі фалеристикою.

Завдання 5. Створити план для доповіді про дослідження розвитку фалеристики в галузі медицини.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №14-15 Філігранологія в медичній освіті (4 год.)

План

1. Філігранологія, як наука

2. Філігранологія в медичній освіті

Рекомендована література

Основна

71. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.
72. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
73. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
74. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думках та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
75. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
76. Кремптон І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
77. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
78. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, АРС-Ukraine, 2020.
79. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
80. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

29. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
30. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
31. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
32. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-показчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Завдання

Завдання 1. Скласти таблицю з видами захистів медичних документів.

Завдання 2. Підготувати есе на 1 сторінку про процес становлення філігранології

Завдання 3. Скласти сенкан до слова документ

Завдання 4. Підготувати таблицю про зв'язок медицини зі філігранологією.

Завдання 5. Створити план для доповіді про дослідження розвитку філігранології в галузі медицини.

Рекомендована література

Основна

81. Валенюк В. С. Червона калина. Україна. Питання української державної символіки. Львів, 2021. 57 с.

82. Гречило А. Затвердження гербів міст Правобережної України в 1791-92 рр. Київ, Львів: УГГ, 2021. 157 с.
83. Гречило А., Ю. Савчук, І. Свирник та ін. Герби міст України (XIV-XX ст.). Київ: Брама, 2021. 399 с.
84. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думках та піснях. Київ: Веселка, 2019. 271 с.
85. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Київ: Либідь, 2021. 310 с.
86. Кремптон І. Прапори: переклад з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2019. 32 с.
87. Луців А. Державний герб України. Домисли і дійсність. Тернопіль: Джура, 2021. 32 с.
88. Нагороди України: Історія, факти, документи. У 3-ох т. Київ: Українознавство, APC-Ukraine, 2020.
89. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірослов). Київ: Дніпро, 2021. 140 с.
90. Янко М. П. Топонімічний словник України. Словник довідник Київ: Знання, 2019. 523 с.

Додаткова

33. Гречило А. Земельна геральдика. *Пам'ятки України*. 2021. № 3.
34. Іщенко Я.О. Сучасний стан муніципальної геральдики в Україні: перші здобутки та невирішені проблеми / Я.О.Іщенко. *Український історичний журнал*. 2020. № 3.- С. 125-136.
35. Панченко В. Міська геральдика Бойківщини / В.Панченко. *Науковий світ*. 2021. №1 С. 22-23.
36. Спеціальні історичні дисципліни. Зведений бібліогр. довідник-покажчик: Нумізматика, сфрагістика. Київ, 2021. Число 2.

Критерії оцінювання знань

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять за 4-ри бальною (національною) шкалою). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

Форма підсумкового контролю успішності навчання **залік**

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених робочою навчальною програмою. Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю. Оцінка з дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів).

Навчально-методичне видання

Віра Михайлівна Мельник,
кандидат історичних наук, доцент

ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ
Практикум з вибіркової дисципліни
для студентів 2 курсу
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

Навчально-методичне видання містить тематику практичних занять з авторського курсу вибіркової компоненти «Історичні дисципліни в медичній освіті», проблемні питання, поради, список рекомендованої літератури, критерії оцінювання знань, питання для самоконтролю до підсумкового контролю (залік).

Адресовано студентам 2 курсу медичного факультету ЗВО медичного профілю.